

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Конституційна юрисдикція»
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Лаврик Галина Володимирівна
доктор юридичних наук, професор,
завідувач (начальник) кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-867-44-07
Електронна адреса	lavrykg@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: в день проведення лекційних/семінарських (практичних) занять он-лайн: електронною поштою http://www.pravo.puet.edu.ua , або через доступні ресурси (Skype, ZOOM, Viber, Telegram тощо) пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	URL: http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3276

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни «Конституційна юрисдикція» є здобуття необхідних теоретичних і практичних знань задля з'ясування складного механізму функціонування конституційного правосуддя в Україні з тим, щоб виокремити його як вид юридичного процесу з його сутнісними ознаками, формою; формування і розвиток комплексного розуміння актуальних конституційних інструментів захисту прав людини, ключової ролі інституту конституційної скарги в цьому процесі.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції - 18 год., семінарські заняття - 14 год., самостійна робота - 42 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із рекомендованими джерелами інформації поза аудиторними заняттям, а також дистанційні форми навчання та контролю. Комплекс методів навчання, спрямований на формування в здобувачів вищої освіти окреслених загальних фундаментальних компетентностей, спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та досягнення відповідних результатів навчання. При викладанні різних тем навчальної дисципліни використовуються метод «мозкового штурму» (метод спільного виявлення закономірностей конституційно-правового регулювання, шляхів вирішення його проблем), метод ситуаційного аналізу (кейс-метод), а також схеми нормативно-правової логістики, інші засоби, необхідні для подальшого самостійного здобуття й оновлення інформації, професійного й фахового застосування набутих знань..
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль за кожним модулем програми навчальної дисципліни: відвідування лекційних занять; обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; відтворення термінологічного словника; тестування; виконання навчальних завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота: підсумковий контроль (відповіді на контрольні питання): ПМК (залік) на основі накопичувальної бально-рейтингової системи. Проміжна атестація.
Базові знання	Студенти потребують базових знань з конституційного права, порівняльного конституційного права, достатніх для сприйняття та розуміння конституційних цінностей, що перебувають в основі функціонування сучасної Української держави. Повага до свободи і людської гідності, гарантованість прав людини, демократизм і верховенство права є ціннісними орієнтирами сучасного суспільства та, водночас, нормативними вимогами для системи публічної влади, політичної та правової системи загалом.
Мова викладання	Українська.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1).	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (РН 1). Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами (РН 2). Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права (РН 10).
2.	Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 7).	
3.	Здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК9).	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
4.	Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (СК 1).	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (РН 7).
5.	Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні (СК 3).	Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу (РН 12).
6.	Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції (СК 5).	Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції (РН 11).
7.	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (СК 6).	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (РН 6).
8.	Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні (СК 7).	Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування (РН 14).
9.	Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (СК 10).	Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів (РН 13).
10.	Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (СК14);	Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (ПР 16).
11.	Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості (СК 15).	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (ПР 17).
12.	Здатність аналізувати сучасні виклики і загрози для людини і суспільства, виявляти причини їх настання та можливі наслідки, усвідомлюючи свій професійний обов'язок і соціальну значущість (ДСК 17).	Вміти ідентифікувати сучасні виклики і загрози для людини і суспільства, виконувати обов'язки щодо їх нівелювання та усунення з урахуванням етичних норм і принципів професійної діяльності (ДРН 19).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського (практичного) заняття	Завдання самостійної роботи в розрізі теми
1	3	5
Модуль I. Сучасний конституціоналізм та конституційна юрисдикція		
Розділ 1. Теорія сучасного конституціоналізму. Конституційна юрисдикція		
<p>Тема 1. Лекція 1. Теорія сучасного конституціоналізму. Український конституціоналізм.</p> <p>1. Політико-правова доктрина конституціоналізму як верховенства права.</p> <p>2. Складові сучасного конституціоналізму (засади політичної свободи, рівності, демократії, обмеженого правління, поділу влади, системи стримувань і противаг, прав людини, громадянського суспільства).</p> <p>3. Український конституціоналізм. Розроблення, прийняття, реалізація та модернізація Конституції України та генезис конституційного законодавства за часів незалежності України.</p> <p>4. Конституційна реформа в Україні.</p>		<p>Завдання для самоконтролю знань</p> <p>1. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.</p> <p>2. Ознайомитися з рекомендованими джерелами інформації¹ до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.</p> <p>3. Виконати навчальні завдання².</p>
Розділ 2. Конституційний Суд України як головний суб'єкт правової охорони та захисту Конституції України		
<p>Тема 2. *Лекція 2. Конституційний Суд України як головний суб'єкт правової охорони та захисту Конституції України.</p> <p>1. Порядок формування Конституційного Суду України, його структура і склад.</p> <p>2. Вимоги, які висуваються до кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України.</p> <p>3. Гарантії незалежності суддів Конституційного Суду України та підстави припинення їх повноважень.</p> <p>4. Звільнення суддів Конституційного Суду України та його особливості. Категорії справ, що розглядаються Конституційним Судом України.</p> <p>5. Відмежування юрисдикції Конституційного Суду України від юрисдикції адміністративних судів.</p>	<p>Семінарське заняття 1.</p> <p>1. Порядок формування Конституційного Суду України, його структура і склад.</p> <p>2. Вимоги, які висуваються до кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України.</p> <p>3. Гарантії незалежності суддів Конституційного Суду України та підстави припинення їх повноважень.</p> <p>4. Звільнення суддів Конституційного Суду України та його особливості. Категорії справ, що розглядаються Конституційним Судом України.</p> <p>5. Відмежування юрисдикції Конституційного Суду України від юрисдикції адміністративних судів.</p>	<p>Завдання для самоконтролю знань</p> <p>1. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.</p> <p>2. Ознайомитися з джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.</p> <p>3. Виконати навчальні завдання.</p>
<p>Тема 3. Лекція 3. Тлумачення Конституції України Конституційним Судом України.</p>	<p>Семінарське заняття 2.</p> <p>1. Поняття, функції та види тлумачення.</p>	<p>Завдання для самоконтролю знань</p> <p>1. Скласти термінологічний</p>

* Для студентів (здобувачів вищої освіти) заочної форми навчання

¹ Тут і далі йдеться про **перелік рекомендованих джерел інформації**, що розміщується в заключній темі кожного розділу навчально-методичного посібника для самостійного вивчення навчальної дисципліни «Конституційна юрисдикція» для студентів спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право».

² Тут і далі йдеться про **навчальні завдання**, що розміщується в кожній темі навчально-методичного посібника для самостійного вивчення навчальної дисципліни «Конституційна юрисдикція» для студентів спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право».

<p>1. Поняття, функції та види тлумачення.</p> <p>2. Офіційне тлумачення Конституції України Конституційним Судом України.</p> <p>3. Способи, види і межі офіційного тлумачення Конституції України Конституційним Судом України. Доктрина “політичного питання” та її застосування в практиці Конституційного Суду України.</p> <p>5. Конформне тлумачення в процесі здійснення конституційного контролю Конституційним Судом України.</p> <p>6. Практика Європейського суду з прав людини як джерело інтерпретаційної діяльності Конституційного Суду України. Доктрина дружнього ставлення до міжнародного права.</p>	<p>2. Офіційне тлумачення Конституції України Конституційним Судом України.</p> <p>3. Способи, види і межі офіційного тлумачення Конституції України Конституційним Судом України. Доктрина “політичного питання” та її застосування в практиці Конституційного Суду України.</p> <p>5. Конформне тлумачення в процесі здійснення конституційного контролю Конституційним Судом України.</p> <p>6. Практика Європейського суду з прав людини як джерело інтерпретаційної діяльності Конституційного Суду України. Доктрина дружнього ставлення до міжнародного права</p>	<p>словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.</p> <p>2. Ознайомитися з джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.</p> <p>3. Виконати навчальні завдання.</p>
<p align="center">Модуль 2. Проведення у Конституційному Суді України. Конституційний Суд України в механізмі захисту прав людини. Юридичні позиції Конституційного Суду України щодо охорони і захисту цінностей конституційного ладу, функціонування органів публічної влади</p>		
<p align="center">Розділ 3. Проведення у Конституційному Суді України</p>		
<p>Тема 4. Лекція 4. Проведення у Конституційному Суді України.</p> <p>1. Звернення до Конституційного Суду України. Суб’єкти права на звернення до Конституційного Суду України.</p> <p>2. Проведення у Конституційному Суді України. Відкриття конституційного провадження. Підстави для відмови у відкритті конституційного провадження.</p> <p>3. Учасники конституційного провадження, їх права і обов’язки.</p> <p>4. Розгляд конституційного подання, звернення, конституційної скарги та винесення рішень Конституційним Судом України.</p> <p>5. Порядок застосування рішень та висновків Конституційного Суду України судами системи судоустрою України. Встановлення дії у часі рішень Конституційного Суду України ex tunc, ex nunc та pro futuro.</p>	<p>* Семінарське заняття 3.</p> <p>1. Звернення до Конституційного Суду України. Звернення з конституційною скаргою до Конституційного Суду України.</p> <p>2. Проведення у Конституційному Суді України. Проведення у справах за конституційною скаргою у Конституційному Суді України.</p> <p>3. Прийнятність конституційної скарги. Відмова у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою.</p> <p>4. Забезпечення конституційної скарги. Забезпечувальний наказ.</p> <p>5. Судовий активізм та його прояви при розгляді конституційних скарг Конституційним Судом України.</p> <p>6. Відшкодування шкоди, завданої законом України (його окремими положеннями), що визнаний неконституційним.</p> <p>7. Перегляд судових рішень за виключними обставинами на підставі визнання закону України (його окремих положень) неконституційним (конституційним). Дотримання принципу res judicata (остаточність судового рішення) і принципу юридичної визначеності.</p>	<p>Завдання для самоконтролю знань</p> <p>1. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.</p> <p>2. Ознайомитися з джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.</p> <p>3. Виконати навчальні завдання.</p>
<p>Тема 5. Лекція 5. Рішення та юридичні позиції Конституційного Суду України.</p> <p>1. Поняття та види рішень Конституційного Суду України.</p> <p>2. Юридична сила рішень</p>	<p>Семінарське заняття 4.</p> <p>1. Поняття та види рішень Конституційного Суду України.</p> <p>2. Юридична сила рішень Конституційного Суду України.</p> <p>Обов’язковість, остаточність та</p>	<p>Завдання для самоконтролю знань</p> <p>1. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.</p> <p>2. Ознайомитися з джерелами,</p>

<p>Конституційного Суду України. Обов'язковість, остаточність та неоскаржуваність рішень та висновків Конституційного Суду України.</p> <p>3. Окрема думка судді Конституційного Суду України.</p> <p>4. Виконання рішень та висновків Конституційного Суду України.</p> <p>5. Юридичні позиції Конституційного Суду України: поняття, види, юридична природа. Зміна юридичних позицій Конституційним Судом України.</p>	<p>неоскаржуваність рішень та висновків Конституційного Суду України.</p> <p>3. Окрема думка судді Конституційного Суду України.</p> <p>4. Виконання рішень та висновків Конституційного Суду України.</p> <p>5. Юридичні позиції Конституційного Суду України: поняття, види, юридична природа. Зміна юридичних позицій Конституційним Судом України.</p>	<p>основною та додатковою навчально-методичною літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.</p> <p>3. Виконати навчальні завдання. Завдання для самоконтролю знань</p> <p>1. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.</p> <p>2. Ознайомитися з джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.</p> <p>3. Виконати навчальні завдання.</p>
<p>Розділ 4. Конституційний Суд України в механізмі захисту прав людини. Юридичні позиції Конституційного Суду України щодо охорони і захисту цінностей конституційного ладу, функціонування органів публічної влади</p>		
<p>Тема 6. *Лекція 6. Конституційний Суд України в механізмі захисту прав людини. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань реалізації та захисту прав людини.</p> <p>1. Роль та місце Конституційного Суду України в механізмі забезпечення конституційних прав людини. Інститут індивідуальної конституційної скарги в конституційному механізмі захисту прав людини.</p> <p>2. Юридичні позиції Конституційного Суду України в галузі прав людини та їх вплив на правозастосовчу практику.</p> <p>3. Вплив рішень Європейського Суду з прав людини на правові позиції Конституційного Суду України щодо прав людини.</p>	<p>Семінарське заняття 5.</p> <p>1. Роль та місце Конституційного Суду України в механізмі забезпечення конституційних прав людини.</p> <p>2. Критерії конституційності обмеження прав людини в практиці Конституційного Суду України. Трискладовий тест в практиці Конституційного Суду України.</p> <p>3. Юридичні позиції Конституційного Суду України в сфері захисту особистих прав і свобод людини</p> <p>4. Юридичні позиції Конституційного Суду України в сфері захисту політичних прав і свобод людини і громадянина</p> <p>5. Юридичні позиції Конституційного Суду України в сфері захисту соціальних, економічних, екологічних, культурних прав людини.</p> <p>6. Юридичні позиції Конституційного Суду України в сфері захисту прав юридичних осіб.</p> <p>7. Вплив рішень Європейського Суду з прав людини на юридичні позиції Конституційного Суду України щодо прав людини.</p>	<p>Завдання для самоконтролю знань</p> <p>1. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.</p> <p>2. Ознайомитися з джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.</p> <p>3. Виконати навчальні завдання.</p>
<p>Тема 7. Лекція 7. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань гарантування конституційного ладу та реалізації народовладдя.</p> <p>1. Конституційний Суд України у правовому механізмі охорони та захисту конституційного ладу</p>	<p>Семінарське заняття 6.</p> <p>1. Конституційний Суд України у правовому механізмі охорони та захисту конституційного ладу України.</p> <p>2. Принцип народовладдя в юридичних позиціях Конституційного Суду України.</p>	<p>Завдання для самоконтролю знань</p> <p>1. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.</p> <p>2. Ознайомитися з джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою</p>

<p>України.</p> <p>2. Принцип народовладдя в юридичних позиціях Конституційного Суду України.</p> <p>3. Принцип верховенства права в юридичних позиціях Конституційного Суду України.</p> <p>4. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань виборів та референдуму.</p> <p>5. Конституційний контроль за процедурою внесення змін до Конституції України як форма охорони конституційного ладу.</p>	<p>3. Принцип верховенства права в юридичних позиціях Конституційного Суду України.</p> <p>4. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань виборів та референдуму.</p> <p>5. Конституційний контроль за процедурою внесення змін до Конституції України як форма охорони конституційного ладу.</p>	<p>літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.</p> <p>3. Виконати навчальні завдання.</p>
<p>Тема 8. Лекція 8. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань діяльності вищих органів влади та їх посадових осіб.</p> <p>1. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань організації та функціонування парламенту України.</p> <p>2. Правовий статус народного депутата України у правових позиціях Конституційного Суду України.</p> <p>3. Правовий статус Президента України у правових позиціях Конституційного Суду України.</p> <p>4. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань організації та функціонування Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади.</p> <p>5. Судова влада України у правових позиціях Конституційного Суду України.</p>	<p>Семінарське заняття 7.</p> <p>1. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань організації та функціонування парламенту України.</p> <p>2. Правовий статус народного депутата України у правових позиціях Конституційного Суду України.</p> <p>3. Правовий статус Президента України у правових позиціях Конституційного Суду України.</p> <p>4. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань організації та функціонування Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади.</p> <p>5. Судова влада України у правових позиціях Конституційного Суду України.</p> <p>6. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань організації та функціонування місцевого самоврядування в Україні.</p>	<p>Завдання для самоконтролю знань</p> <p>1. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.</p> <p>2. Ознайомитися з джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.</p> <p>3. Виконати навчальні завдання.</p>
<p>Тема 9. Лекція 9. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань територіального устрою та місцевого самоврядування</p> <p>1. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань територіальної організації та місцевого самоврядування.</p> <p>2. Юридичні позиції Конституційного Суду України щодо принципів та системи територіального устрою України.</p> <p>3. Правовий статус Автономної Республіки Крим та правова природа Конституції АРК у правових позиціях щодо Конституційного Суду України.</p> <p>4. Юридичні позиції Конституційного Суду України, сформульовані у рішеннях за справами про принцип матеріально-фінансової самостійності, про право територіальних громад на об'єднання, про статус районних у містах рад, про</p>		<p>Завдання для самоконтролю знань</p> <p>1. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.</p> <p>2. Ознайомитися з джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.</p> <p>3. Виконати навчальні завдання.</p>

<p>систему виконавчих органів місцевих рад, про статус сільського, селищного, міського голови.</p> <p>5. Юридичні позиції Конституційного Суду України, сформульовані у рішеннях за справами про особливості організації влади в містах Києві та Севастополі.</p>		
<p>Тема 10. Юридичні позиції Конституційного Суду України в розрізі окремих галузей права.</p>		<p>Завдання для самоконтролю знань</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту. 2. Ознайомитися з джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті. 3. Виконати навчальні завдання.

Джерела інформації

Конституція України та її офіційне тлумачення

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 30 липня 2015 року № 2-в/2015 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 64. – Ст. 2138 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v002v710-15/print1480164937518046>
3. Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 16 червня 2015 року № 1-в/2015 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 53. – Ст. 1725 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v001v710-15/print1480178934343033>
4. Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя) вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 20 січня 2016 року № 1-в/2016 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 11. – Ст. 477 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v001v710-16>
5. Висновок Конституційного суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про подання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін і доповнень до Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа щодо внесення змін до статей 81, 82, 85, 87, 89, 90, 94, 97, 98, 106, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 122 Конституції України та доповнення її статтею 89-1) від 16 жовтня 2002 року. № 1-в/ 2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 42. – Ст. 1958 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v001v710-02>.
6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 24, 58, 59, 60, 93, 1901 Кримінального кодексу України в частині, що передбачає смертну кару як вид покарання (**справа про смертну кару**) від 29 грудня 1999 року № 11-рп/99 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 4. – Ст. 126 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v011p710-99>
7. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо офіційного тлумачення положення «на наступній черговій сесії Верховної Ради України», яке міститься у статті 155 Конституції України від 15 березня 2016 року № 1-рп/2016 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 28. – Ст. 1137 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-16/para49#n49>
8. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України «у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно» (**справа про безоплатну медичну допомогу**) від 29 травня 2002 року № 10-рп/2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 23. – Ст. 1132 [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-02>
9. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини третьої статті 53 Конституції України «держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах» (**справа про доступність і безоплатність освіти**) від 4 березня 2004 року № 5-рп/2004 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 11. – Ст. 674 [Електронний ресурс] // Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-04>
10. Рішення Конституційного Суду України 6.07.1999 р. № 7-пр у справі за конституційними поданнями 49 народних депутатів України і виконавчого комітету Вінницької міської ради щодо офіційного тлумачення положень статей 38, 78 Конституції України, статей 1, 10, 12, частини другої статті 49 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (**справа про сумісництво посад народного депутата України і міського голови**) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v007p710-99/print1458024631380304>
11. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 60 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини першої статті 103 Конституції України в контексті положень її статей 5, 156 та за конституційним зверненням громадян Галайчука Вадима Сергійовича, Підгорної Вікторії Валентинівни, Кислої Тетяни Володимирівни про офіційне тлумачення положень частин другої, третьої, четвертої статті 5 Конституції України (**справа про здійснення влади народом**) від 5 жовтня

2005 року № 6-рп/2005 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 41. – Ст. 2605 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v006p710_5/print1447608228178790

12. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо офіційного тлумачення термінів "район" та "район у місті", які застосовуються в пункті 29 частини першої статті 85, частині п'ятій статті 140 Конституції України, і поняття "організація управління районами в містах", яке вживається в частині п'ятій статті 140 Конституції України та в частині першій статті 11 Закону України Про столицю України - місто-герой Київ", а також щодо офіційного тлумачення положень пункту 13 частини першої статті 92 Конституції України, пункту 41 частини першої статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" стосовно повноваження міських рад самостійно вирішувати питання утворення і ліквідації районів у місті (**справа про адміністративно-територіальний устрій**) від 13 липня 2001 року № 11-рп/2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 29. – Ст. 1327 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/uk/doccatalog/list?currDir=9400>

13. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року № 222-IV (**справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України**) від 30 вересня 2010 року N 20-рп/2010 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. Спеціальний випуск; № 77.– Ст. 2597 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v020p710-10_або_//_Вісник_Конституційного_Суду_України._-2010._-№5._-36_с_ \[Електронний_ресурс\]._- Режим_доступу:_ http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%C2%D0](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v020p710-10_або_//_Вісник_Конституційного_Суду_України._-2010._-№5._-36_с_ [Електронний_ресурс]._- Режим_доступу:_ http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%C2%D0)

14. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 14 липня 2021 року № 1-р/2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-21#Text>

15. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 7 розділу II Закону України "Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні" від 7 листопада 2018 року № 9-р/2018 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 95. – Ст. 3142 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-18#Text>

16. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 12 розділу I Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2014 року № 76-VIII від 22 травня 2018 року № 5-р/2018 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 51. – Ст. 1792 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-18#Text>

17. Рішення Конституційного Суду України (Другий сенат) у справі за конституційними скаргами Скрипки Анатолія Володимировича та Бобиря Олексія Яковича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 59 Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" від 25 квітня 2019 року № 1-р (II)/2019 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 42. – Ст. 1468 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va01p710-19#Text>

18. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення третього речення частини першої статті 13 Закону України "Про психіатричну допомогу" (**справа про судовий контроль за госпіталізацією недієздатних осіб до психіатричного закладу**) від 1 червня 2016 року № 2-рп/2016 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 48. – Ст. 1724 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-16#n23>

Міжнародно-правові акти

19. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року // 2015. – № 24 / № 39. – 2013. – Ст. 1418 / 450 с. – Ст. 718 / код акту 67165/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_036

20. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Офіційний вісник України. – 2008. – № 93. – Ст. 3103 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015

21. Європейська конвенція про громадянство від 6 листопада 1997 року (ратифіковано із застереженням та заявою Законом України N 163-V (163-16) від 20 вересня 2006 року) // Офіційний вісник України. – 2010. – № 56, / № 41, 2006, ст. 2720 /, ст.1917 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_004

22. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року (зі змінами та доповненнями внесеними Протоколом № 1 від 11 травня 1994 року та Протоколом № 14 від 13 травня 2004 року) // Офіційний вісник України. – 1998 р. – № 13. – 270 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004

23. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року (ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР

№ 2148-VIII від 19 жовтня 1973 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_043

24. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 року (ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII від 19 жовтня 1973 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042

Парламентські декларації

25. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року № 1427-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 38. – Ст. 502 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>

26. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року № 55-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. – № 31. – Ст. 429 [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12>

27. Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 року № 1771-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 799 [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1771-12>

Закони України, Укази Президента України,

Постанови Верховної Ради України, Конституційного Суду України

28. Виборчий кодекс України: Закон України від 19 грудня 2019 року N 396-IX. [Електронний ресурс]. – Режим доступу. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/396-IX>

29. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року // Офіційний вісник України. – 2011. – № 59. – Ст. 2347 [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>

30. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII // Офіційний вісник України. – 2017. – № 4. – Ст. 206 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>

31. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах: Закон України від 13 грудня 2022 року № 2846-IX // Офіційний вісник України. – 2023. – № 1. – Ст. 8 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2846-20#Text>

32. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 квітня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 1. – Ст. 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>

33. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 65 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>

34. Про державний кордон України: Закон України від від 4 листопада 1991 № 1777-XII (в редакції від 11 серпня 2013 року) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 65 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>

35. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 43. – 60 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

36. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від від 20 жовтня 2014 року № 1706-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 94. – Ст. 2709 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1207-vii>

37. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 року № 1207-VII (в редакції від 4 березня 2015 року) // Офіційний вісник України. – 2014. – № 36. – Ст. 957 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1207-vii>

38. Про закордонних українців: Закон України від 4 березня 2004 року № 1582-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 13. – Ст. 879 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1582-15>

39. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>

40. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 року 2136 – VIII // Офіційний вісник України. – 2017. – № 63. – Ст. 1912 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>

41. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст.170 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

42. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст.190 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
43. Про очищення влади: Закон України від 16 вересня 2014 року № 1682-VII (в редакції від 5 січня 2017 року) // Офіційний вісник України. – 2014. – № 82. – Ст.2317 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1682-18>.
44. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 № 389-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 28. – Ст. 250. – 1509 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
45. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 року // Офіційний вісник України. – 2000. – № 15. – С. 7-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>
46. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 року № 3773-VI (в редакції від 19 серпня 2014 року) // Офіційний вісник України. – 2011. – № 83. – Ст. 3014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
47. Про правонаступництво: Закон України від 12 вересня 1991 року № 1543-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 46. – Ст. 617 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1543-12>
48. Про прийняття Конституції України і введення її в дію: Закон України від 28 червня 1996 року № 254/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 142 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254/96-%D0%B2%D1%80>
49. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 25. – Ст. 28 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/987-12>
50. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII // Офіційний вісник України. – 2016. – № 56/1. – Ст. 1935 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/paran1589#n1589>
51. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 20. – Ст. 99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80>
52. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року // Офіційний вісник України. – 2011. – № 27 – Ст. 1123 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
53. Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини: Указ Президента України від 25 серпня 2015 року № 501/2015 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 20. – Ст. 1203.
54. Про стратегію розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки: Указ Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.president.gov.ua/documents/2312021-39137>
55. Про затвердження плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 р. № 756-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/756-2021-r#n16>
56. Про текст Конституції України в редакції 28 червня 1996 року, із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII: Постанова Верховної Ради України від 22 лютого 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/750-18>.
57. Про затвердження тексту щорічної інформаційної доповіді за 2019 рік: Постанова Конституційного Суду України від 26 березня 2020 року № 19-п/2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/dopovid_2019.pdf
58. Щорічна інформаційна доповідь Конституційного Суду України за 2020 рік : постанова Конституційного Суду України від 29 червня 2021 року № 4-п/2021. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/dopovid_2020.pdf.
59. Про затвердження тексту щорічної інформаційної доповіді Конституційного Суду України за 2017 рік: Постанова Конституційного Суду України від 29 березня 2018 року № 17-п/2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/zvit.pdf>
60. Регламент Конституційного Суду України: ухвалений на спеціальному пленарному засіданні Конституційного Суду України Постановою Конституційного Суду України № 1-пс/2018. 22 лютого 2018 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001710-18#n12>
- Основні рекомендовані джерела інформації
61. Бринцев В. Д. Судовий конституціоналізм в Україні: доктрина і практика формування: монографія: [у 2 кн.] / В. Д. Бринцев. – Кн. 1. – Харків: Право, 2013. – 392 с.

62. Бринцев В. Д. Судовий конституціоналізм в Україні: доктрина і практика формування: монографія: [у 2 кн.] / В. Д. Бринцев. – Кн. 2. – Харків: Право, 2015. – 376 с.

63. Гришук О.В. Конституційні цінності: філософські та судові аспекти. Монографія. Вид. 2-е доопр. і доп. – Київ: Ваіте, 2020. – 530 с.

64. Савчин М.В. Сучасні тенденції конституціоналізму у контексті глобалізації та правового плюралізму: монографія. 2-е вид., доповн. – Ужгород: Видавничий Дім «Гельветика», 2020. – 648 с.

65. **Селіванов А. О. Конституційний судовий процес (схеми нормативно-правової логістики):** додаток до наук.-метод. посіб. "Конституційне правосуддя в Україні" / А. О. Селіванов. – Київ : Логос, 2021. – 45 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/selivanov_shem_2021_2.pdf

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення:

Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо. Мережеві сервіси Google.

Основними й найбільш використовуваними складовими пакету Microsoft Office є:

1. Microsoft Word.
2. Microsoft Excel.
3. Microsoft Power Point.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу:

1. Конституційна юрисдикція: Завдання для аудиторного тестування студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право» / Г.В. Лаврик. URL: <http://10.0.0.176/>

2. Конституційне юрисдикція: Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право». URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3276>

Пошукові та інформаційні системи Інтернет

1. Google : Пошукова системи Інтернет. URL: <https://www.google.com.ua>

Інтернет ресурси

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Верховного Суду . URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України . URL: <https://ccu.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>
7. Сайт Харківської правозахисної групи - <http://khpg.org/>
8. Сайт Української Гельсінської спілки з прав людини - <https://helsinki.org.ua/articles/ukrajinska-hromadska-hrupa-spruyannuavukonannu-helsinskyh-uhod/>
9. Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>
10. Сайт Європейського Суду з прав людини - <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
11. Сайт Венеційської комісії - www.venice.coe.int
12. Сайт «Український часопис конституційного права» - <http://constjournal.com/> 26
13. Сайт International Journal of Constitutional Law, Oxford Academic <https://academic.oup.com/icon>
14. Сайт Конституціоналіст - <https://constitutionalist.com.ua>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних

девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; Положення про зарахування результатів неформальної освіти.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): обговорення теоретичного питання на семінарському занятті /складання термінологічного словника (2 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 бали); поточна модульна робота (20 балів)	32
Модуль 2 (теми 4-10): обговорення теоретичного питання на семінарському занятті/складання термінологічного словника (2 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 бали); поточна модульна робота (40 балів)	68
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни